

Rozdział I

Przepisy ogólne

Art. 1. Społeczne Towarzystwo Oświatowe, zwane dalej Towarzystwem, jest stowarzyszeniem prowadzącym w różnych formach działalność na rzecz edukacji i wychowania dzieci i młodzieży oraz edukacji dorosłych.

Art. 2. Towarzystwo działa na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. „Prawo o stowarzyszeniach” (Dz. U. z 2001 r. nr 79 poz. 855 z późn. zm.). Towarzystwo posiada osobowość prawną.

Art. 3. Towarzystwo działa na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza jej granicami. Siedzibą władz Towarzystwa jest m. st. Warszawa.

Art. 4. Towarzystwo może tworzyć terenowe jednostki organizacyjne w postaci Samodzielnych Kół Terenowych, zwanych dalej „Kołami”, które posiadają osobowość prawną.

Art. 5. Towarzystwo może używać odznak według wzorów zatwierdzonych przez Zarząd Główny.

Art. 5a. 30 listopada każdego roku, w dniu rocznicy utworzenia Towarzystwa, jest obchodzone Święto Społecznego Towarzystwa Oświatowego. Jest to dzień szczególnie uroczysty dla wszystkich pracowników szkół i placówek, uczęszczających do nich uczniów, wychowanków i studentów oraz ich rodziców i rodzin.

Art. 6. Towarzystwo opiera swoją działalność na społecznej pracy członków.

Rozdział II

Cele i formy działania

Art. 7. Celem Towarzystwa jest wyzwalanie i wspieranie inicjatyw społecznych zmierzających do wzbogacania możliwości edukacji i wychowania dzieci, młodzieży i dorosłych.

Art. 8.1. Dla realizacji tego celu Towarzystwo:

- 1) zakłada i prowadzi przedszkola, szkoły, placówki oświatowo-wychowawcze i opiekuńczo-wychowawcze, zakłady kształcenia i placówki doskonalenia nauczycieli, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego oraz szkoły wyższe, zwane dalej „szkołami”;
- 2) inspiruje, wspiera i patronuje działalności szkół, w szczególności finansowanych ze środków społecznych;
  - 3) współpracuje z krajowymi i zagranicznymi instytucjami oraz organizacjami, których cele działania zbliżone są do celu Towarzystwa;
    - 3a) propaguje wśród dzieci i młodzieży wiedzę o Unii Europejskiej;
    - 3b) uczestniczy w opracowywaniu i realizacji projektów finansowanych przez Unię Europejską;
  - 4) inspiruje i organizuje szkolenia podnoszące wiedzę i kwalifikacje oraz popularyzuje wiedzę dotyczącą oświaty i wychowania;
  - 5) prowadzi poradnictwo w zakresie funkcjonowania systemu oświaty oraz tworzenia jego nowych form;
  - 6) tworzy fundacje i inne formy wspierania inicjatyw, badań i prac podejmowanych w dziedzinie oświaty i wychowania;

7) podejmuje działania na rzecz edukacji i rehabilitacji dzieci, młodzieży i dorosłych osób niepełnosprawnych oraz ich integracji ze środowiskiem ludzi zdrowych, a także wspiera inicjatywy i działania w dziedzinie kultury zdrowotnej;

7a) organizuje zajęcia sportowe, rekreacyjne i kulturalne, a także prowadzi działalność narzec organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży;

7b) podejmuje działania na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych (w tym osób z niepełnosprawnością intelektualną);

7c) podejmuje działania w zakresie edukacji włączającej dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną;

8) prowadzi działalność wydawniczą;

9) może prowadzić działalność gospodarczą, której dochody przeznaczone będą na wspieranie statutowej działalności Towarzystwa;

10) zajmuje stanowisko i wyraża opinie w sprawach dotyczących oświaty i wychowania;

11) rozwija inne formy działalności, służące wzbogaceniu możliwości edukacyjnych.

2. Szkoły prowadzone przez Towarzystwo są zarządzane przy bezpośrednim udziale ich organów społecznych.

Art. 8a. Działalność określona w art. 8 ust. 1, z wyjątkiem pkt 9, może być prowadzona jako odpłatna lub nieodpłatna działalność pożytku publicznego.

Rozdział III Członkowie, ich prawa i obowiązki

Art. 9. Członkowie Towarzystwa dzielą się na:

- 1) zwyczajnych,
- 2) wspierających,
- 3) honorowych.

Art. 10. Członkiem zwyczajnym Towarzystwa może być osoba fizyczna, posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych i korzystająca z praw publicznych, która poprzez złożenie deklaracji zobowiązuje się do działania na rzecz celów Towarzystwa i przestrzegania postanowień jego Statutu.

Art. 11. Członkiem wspierającym może być osoba prawna, jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej lub osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych, która zadeklaruje na cele Towarzystwa pomoc finansową lub rzeczową. Osoba prawna lub jednostka organizacyjna działa w Towarzystwie przez swojego przedstawiciela.

Art. 12. Członkiem honorowym może być osoba, która wniosła wybitny wkład w rozwój idei Towarzystwa lub w inny, szczególny sposób zasłużyła się Towarzystwu.

Art. 13.1. Przyjęcie w poczet członków zwyczajnych Towarzystwa następuje na podstawie uchwały:

- 1) Zarządu Głównego – w przypadku osób nie deklarujących przynależności do Koła,
- 2) Zarządu Koła – w przypadku osób deklarujących przynależność organizacyjną do tego Koła.

2. W uzasadnionych przypadkach odpowiednio Zarząd Główny lub Zarząd Koła może, w drodze uchwały, odmówić przyjęcia w poczet członków zwyczajnych Towarzystwa.

3. Ewidencję członków zwyczajnych nie należących organizacyjnie do żadnego Koła prowadzi Zarząd Główny. Do członków zwyczajnych nie należących organizacyjnie do Koła stosuje się odpowiednio art. 24 ust. 2 i 3.

4. Godność członka honorowego nadaje Krajowy Zjazd Delegatów na wniosek Zarządu Głównego.

5. Przyjęcie w poczet członków wspierających Towarzystwa następuje na podstawie uchwały Zarządu Głównego.

6. Zarząd Główny lub Zarząd Koła rozpatruje wniosek o przyjęcie w poczet członków zwyczajnych Towarzystwa w terminie 90 dni od daty jego złożenia.

Art. 14.1. Członkostwo wygasa na skutek śmierci członka z jej datą.

2. Wykluczenie członka z Towarzystwa następuje na skutek:

- 1) orzeczenia Głównego Sądu Koleżeńskiego o wykluczeniu,
- 2) utraty praw publicznych,

3. Wykreślenie członka z Towarzystwa następuje na skutek:

- 1) dobrowolnego wystąpienia zgłoszonego na piśmie,
- 2) niezapłacenia w całości składki członkowskiej za dany rok obrotowy do dnia 31 grudnia danego roku, z zastrzeżeniem pkt 2a,
- 2) niezapłacenia składki członkowskiej w całości lub w części przez nowych członków w terminie, o którym mowa w art. 63 ust. 2,
- 3) utraty pełnej zdolności do czynności prawnych lub osobowości prawnej.

4. O wykluczeniu lub wykreśleniu członka z Towarzystwa, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, uchwałę podejmuje Zarząd Główny lub Zarząd Koła na zasadach określonych w art. 13 ust. 1.

4a. Uchwałę o wykluczeniu lub wykreśleniu członka z Towarzystwa odpowiednio Zarząd Główny lub Zarząd Koła wysyła niezwłocznie po podjęciu za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o ile członek wskazał adres elektroniczny, listem poleconym lub w inny sposób zapewniający potwierdzenie odbioru.

5. Wykluczenie lub wykreślenie członka z Towarzystwa następuje z dniem uprawomocnienia się orzeczenia Głównego Sądu Koleżeńskiego lub uchwały, o której mowa w ust. 4.

6. Orzeczenie lub uchwała, o których mowa w ust. 5 stają się prawomocne, jeżeli:

- 1) upłynął termin do wniesienia odwołania, o którym mowa odpowiednio w art. 15 i art. 38, a odwołanie nie zostało wniesione lub zostało wniesione po terminie;
- 2) odwołanie wniesione w terminie nie zostało uwzględnione.

Art. 15.1. Od uchwały o odmowie przyjęcia na członka oraz uchwały o wykluczeniu lub wykreśleniu członka z Towarzystwa służy zainteresowanemu odwołanie do:

- 1) Zwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów, w przypadku gdy uchwałę podjął Zarząd Główny,
- 2) Walnego Zebrania Członków Koła, w przypadku gdy uchwałę podjął Zarząd Koła, za pośrednictwem odpowiednio Zarządu Głównego lub Zarządu Koła w terminie 30 dni od dnia otrzymania uchwały.

2. Zarząd Koła jest zobowiązany do zwołania Walnego Zebrania Członków Koła w terminie 180 dni od dnia wniesienia odwołania, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

Art. 16. Godności członka honorowego pozbawia Krajowy Zjazd Delegatów na wniosek Zarządu Głównego w przypadku sprzeniewierzenia się przez członka honorowego idei Towarzystwa lub rażącego naruszenia postanowień Statutu.

Art. 17.1. Członkom zwyczajnym przysługuje:

- 1) czynne i bierne prawo wyborcze,
- 2) prawo do korzystania z urzędzeń, świadczeń i pomocy Towarzystwa,
- 3) prawo wyrażania swoich opinii i wniosków dotyczących działalności Towarzystwa.

2. Członkom wspierającym przysługują prawa określone w ust. 1 pkt 2 i 3.

3. Członkom honorowym przysługują prawa określone w ust. 1 pkt 2 i 3 oraz prawo udziału z głosem doradczym w obradach władz Towarzystwa.

Art. 18.1. Obowiązkiem członków Towarzystwa jest postępowanie zgodne ze Statutem, regulaminami i uchwałami władz Towarzystwa.

2. Członkowie zwyczajni zobowiązani są nadto do czynnego udziału w pracach Towarzystwa oraz opłacania składek członkowskich.

Rozdział IV Władze Towarzystwa

Art. 19. Władzami Towarzystwa są:

- 1) Krajowy Zjazd Delegatów,

- 2) Zarząd Główny,
- 3) Główna Komisja Rewizyjna,
- 4) Główny Sąd Koleżeński.

Art. 20.1. Kadencja wszystkich władz Towarzystwa trwa trzy lata a ich wybór odbywa się w głosowaniu tajnym z nieograniczonej liczby kandydatów.

1a. Wybór Prezesa Towarzystwa odbywa się bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej połowy delegatów. Wybór pozostałych władz Towarzystwa odbywa się zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy delegatów.

1b. Prezes Towarzystwa może pełnić swoją funkcję przez trzy kolejne kadencje.

2. Ukonstytuowanie się nowo wybranych władz i przejęcie spraw od dotychczasowych władz powinno nastąpić w terminie 30 dni od dnia wyboru. Do tego czasu działają władze poprzedniej kadencji.

Art. 21.1. W przypadku ustąpienia członka władz Towarzystwa przed upływem kadencji, skład osobowy tych władz może być uzupełniony spośród niewybranych kandydatów w kolejności uzyskanych głosów. Uzupełnienie nie może przekroczyć 1/3 wybranego składu. Uzupełnienie następuje w drodze uchwały tej władzy Towarzystwa, której dotyczy uzupełnienie.

2. W przypadku ustąpienia Prezesa Towarzystwa przed upływem kadencji, Zarząd Główny powierza obowiązki Prezesa jednemu ze swoich członków. Najbliższy Krajowy Zjazd Delegatów dokonuje wyboru nowego Prezesa Towarzystwa.

3. W przypadku odwołania członka władz Towarzystwa przed upływem kadencji, Krajowy Zjazd Delegatów, który go odwołał, dokonuje wyboru nowego członka władz Towarzystwa.

Art. 22. O ile dalsze postanowienia Statutu nie stanowią inaczej, uchwały wszystkich władz Towarzystwa zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego obrad.

Krajowy Zjazd Delegatów

Art. 23.1. Krajowy Zjazd Delegatów jest najwyższą władzą Towarzystwa i może być Zwyczajny lub Nadzwyczajny.

2. Zwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów jest zwoływany przez Zarząd Główny co trzy lata jako zjazd sprawozdawczo-wyborczy.

3. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów może odbyć się w każdym czasie w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Zjazd zwołuje Zarząd Główny z własnej inicjatywy, na żądanie Głównej Komisji Rewizyjnej albo na pisemny wniosek co najmniej 1/5 ogólnej liczby delegatów lub 1/5 ogólnej liczby Zarządów Kół w ciągu trzech miesięcy od złożenia wniosku.

Art. 24.1. W Krajowym Zjeździe Delegatów biorą udział:

- 1) z głosem stanowiącym – wybrani delegaci,
- 2) z głosem doradczym – członkowie władz Towarzystwa, członkowie honorowi i wspierający oraz zaproszeni goście.

2. Delegaci wybierani są na okres całej kadencji w liczbie jednego delegata na każde rozpoczęte pięćdziesiąt członków Koła.

3. O miejscu, terminie i porządku obrad Zjazdu Zarząd Główny powiadamia Zarządy Kół z co najmniej miesięcznym wyprzedzeniem.

4. Krajowy Zjazd Delegatów jest władny do podejmowania uchwał przy obecności co najmniej połowy delegatów.

5. Krajowy Zjazd Delegatów obraduje według uchwalonego przez siebie regulaminu obrad.

Art. 25. Do kompetencji Zwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów należy:

- 1) ustalenie głównych kierunków działania Towarzystwa na okres kadencji;
- 2) rozpatrywanie sprawozdań Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej oraz Głównego Sądu Koleżeńskiego;
- 3) udzielanie absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu na wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej;
- 4) wybór i odwoływanie Prezesa Towarzystwa oraz członków władz Towarzystwa;

- 5) wybór i odwoływanie Rzecznika Dyscyplinarnego;
- 6) uchwalanie Statutu Towarzystwa i jego zmian;
- 7) (uchylony)
- 8) nadawanie i pozbawianie godności członka honorowego Towarzystwa;
- 9) rozpatrywanie odwołań od uchwał Zarządu Głównego oraz orzeczeń Głównego Sądu Koleżeńskiego;
- 10) podejmowanie uchwały o rozwiązaniu Towarzystwa i przeznaczeniu jego majątku;
- 11) rozpatrywanie wniosków zgłoszonych przez delegatów i władze Towarzystwa;
- 12) podejmowanie uchwał i postanowień w innych sprawach wymagających decyzji Zjazdu;
- 13) podejmowanie uchwał w sprawie odpisów od przychodów z czesnego szkół prowadzonych przez Towarzystwo oraz przez Koła na finansowanie działalności statutowej Towarzystwa;
- 14) uchwalanie ordynacji wyborczej obowiązującej na Krajowym Zjeździe Delegatów i podczas Walnych Zebrań Członków Kół.

Art. 26.1. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów obraduje nad sprawami, dla których został zwołany.
2. Nad sprawami nie objętymi porządkiem obrad Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów może obradować i podejmować uchwały po wyrażeniu na to zgody przez **2/3** zebranych delegatów.

Art. 27.1. Krajowy Zjazd Delegatów uchwały w sprawie uchwalenia zmiany Statutu, odwołania przed upływem kadencji Prezesa Towarzystwa lub członków władz Towarzystwa oraz pozbawienia godności członka honorowego Towarzystwa podejmuje większością **2/3** głosów przy obecności **2/3** delegatów.
2. Rozwiązanie Towarzystwa może nastąpić na mocy uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów podjętej większością **3/4** głosów przy obecności co najmniej **2/3** delegatów.

Zarząd Główny

Art. 28.1. W skład Zarządu Głównego wchodzi Prezes Towarzystwa oraz 7-21 członków wybieranych spośród członków Towarzystwa. Na swym pierwszym posiedzeniu Zarząd Główny wybiera ze swojego grona:

- 1) 1-4 wiceprezesów Zarządu Głównego,
- 2) sekretarza generalnego,
- 3) skarbnika.

1a. Członkami Zarządu Głównego nie mogą być osoby skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

2. Jeżeli Zarząd Główny liczy powyżej dziesięciu członków, może ze swego grona powołać Prezydium Zarządu Głównego. W skład Prezydium wchodzi Prezes Towarzystwa, wiceprezesi, sekretarz generalny oraz 3-5 członków. Prezydium jest organizatorem i koordynatorem prac Zarządu Głównego.

3. Zarząd Główny i jego Prezydium pracuje w oparciu o uchwalony przez siebie regulamin.

Art. 29.1. Zarząd Główny kieruje działalnością Towarzystwa i odpowiada za swoją pracę przed Krajowym Zjazdem Delegatów.

2. Do zakresu działania Zarządu Głównego należy:

- 1) realizacja kierunków działalności Towarzystwa wytyczonych przez Krajowy Zjazd Delegatów;
- 2) powoływanie i rozwiązywanie Kół oraz nadzorowanie ich działalności;
- 3) reprezentowanie Towarzystwa na zewnątrz;
- 4) powoływanie i rozwiązywanie komisji i zespołów w celu wykonania zadań statutowych, sprawowanie nad nimi nadzoru i uchwalanie regulaminów ich działalności;
- 5) podejmowanie uchwał w sprawach członkowskich;
- 6) (uchylony)
- 7) zarządzanie majątkiem Towarzystwa i dysponowanie jego funduszami, opracowywanie preliminarzy i sprawozdań finansowych;
- 8) uchwalanie szczegółowych zasad wewnętrznej gospodarki finansowej Kół i szkół Towarzystwa;
- 9) podejmowanie uchwał o nabyciu i zbyciu nieruchomości;
- 10) wnioskowanie o nadanie lub pozbawienie godności członka honorowego Towarzystwa;

- 11) składanie sprawozdań Krajowemu Zjazdowi Delegatów z działalności Zarządu Głównego;
  - 12) zapewnienie administracyjno-organizacyjnych warunków działalności Głównej Komisji Rewizyjnej, Głównego Sądu Koleżeńskiego i Rzecznika Dyscyplinarnego;
  - 13) zawieszanie lub uchylanie uchwał władz Kół w przypadku ich niezgodności z przepisami prawa, postanowieniami Statutu lub uchwałami władz Towarzystwa;
  - 14) zawieszanie w czynnościach Zarządów Kół, jeżeli ich działalność niezgodna jest z przepisami prawa, Statutu lub uchwałami władz Towarzystwa. W razie zawieszenia Zarządu Koła, Zarząd Główny powołuje zarząd tymczasowy, który pełni swoją funkcję do czasu wyboru nowego zarządu przez Walne Zebranie Członków Koła;
  - 15) zakładanie i likwidowanie szkół prowadzonych przez Towarzystwo, zatwierdzanie ich statutów oraz sprawowanie nad nimi nadzoru;
  - 16) dokonywanie wykładni przepisów Statutu.
3. Od uchwał Zarządu Głównego w sprawach wymienionych w ust. 2 pkt 2. i 6. w związku z art. 48. pkt 3 oraz w pkt. 13. i 14. służy prawo odwołania do Krajowego Zjazdu Delegatów w terminie 30 dni od otrzymania uchwały Zarządu Głównego – za jego pośrednictwem. Odwołanie rozpatrywane jest na najbliższym Zjeździe.
4. Uchwały w sprawach wymienionych w ust. 2. pkt 2. i 6. w związku z art. 48. pkt 3. oraz w pkt 9 i 14 zapadają większością ~~2/3~~ głosów przy obecności co najmniej ~~2/3~~ członków Zarządu.
5. (uchylony)

Art. 30. Posiedzenia Zarządu Głównego odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na pół roku.

Główna Komisja Rewizyjna

- Art. 31.1. Główna Komisja Rewizyjna jest naczelnym organem kontrolnym Towarzystwa i odpowiada za swoją działalność przed Krajowym Zjazdem Delegatów.
2. Główna Komisja Rewizyjna składa się z 3-7 członków, którzy na pierwszym posiedzeniu wybierają ze swojego grona przewodniczącego i sekretarza.
  3. Członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej nie mogą pełnić funkcji w innych władzach Towarzystwa.
  4. Członkami Głównej Komisji Rewizyjnej nie mogą być osoby:
    - 1) pozostające z członkami Zarządu Głównego STO w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej,
    - 2) skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.
  5. Członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej mogą na swój wniosek otrzymać zwrot uzasadnionych kosztów poniesionych w związku z pełnioną funkcją.

Art. 32. Do zakresu działania Głównej Komisji Rewizyjnej należy:

- 1) kontrolowanie co najmniej raz do roku całokształtu działalności statutowej i gospodarki finansowej oraz zgodności z obowiązującymi Towarzystwo przepisami;
- 2) przedstawianie Zarządowi Głównemu wniosków z przeprowadzonych kontroli i żądanie od kontrolowanych sprawozdania z realizacji wniosków pokontrolnych;
- 2a) zatwierdzanie sprawozdań finansowych opracowanych przez Zarząd Główny;
- 3) przedstawianie sprawozdań ze swojej działalności Krajowemu Zjazdowi Delegatów;
- 4) wnioskowanie o udzielenie absolutorium dla ustępującego Zarządu Głównego;
- 5) przeprowadzanie kontroli Kół;
- 6) (uchylony)
- 7) przeprowadzanie innych działań kontrolno-sprawdzających, zleconych przez Krajowy Zjazd Delegatów lub wnioskowanych przez Zarząd Główny;
- 8) ustalanie wytycznych do regulaminów Komisji Rewizyjnych Kół.

Art. 33.1. Główna Komisja Rewizyjna ma prawo żądania od członków władz Towarzystwa i władz Kół oraz dyrektorów szkół składania pisemnych bądź ustnych wyjaśnień dotyczących kontrolowanych spraw. Na żądanie upoważnionego

członka Głównej Komisji Rewizyjnej władze Towarzystwa, władze Koła oraz dyrektorzy szkół obowiązani są udostępnić wszystkie dokumenty dotyczące zakresu kontroli.

2. Po zakończeniu kontroli Główna Komisja Rewizyjna sporządza protokół zawierający ustalenia kontroli i przekazuje go kontrolowanemu. W przypadku zawarcia w protokole wniosków pokontrolnych kontrolowany najpóźniej w terminie 30 dni od dnia otrzymania protokołu przedstawia Głównej Komisji Rewizyjnej informację o swoim stanowisku wobec ustalonych wniosków.

3. W przypadku rażących uchybień w działalności Koła lub szkoły Główna Komisja Rewizyjna występuje do Zarządu Głównego z wnioskiem o podjęcie odpowiednich działań nadzorczych.

4. Szczegółowy tryb i formy działania Głównej Komisji Rewizyjnej określa regulamin przez nią uchwalony.

Art. 34. Członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej mogą brać udział w posiedzeniach Zarządu Głównego z głosem doradczym.

Główny Sąd Koleżeński

Art. 35.1. Główny Sąd Koleżeński składa się z 5-7 członków, którzy na pierwszym posiedzeniu wybierają ze swojego grona przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza.

2. Członkowie Głównego Sądu Koleżeńskiego nie mogą pełnić funkcji w innych władzach Towarzystwa.

Art. 36.1. Do zakresu działania Głównego Sądu Koleżeńskiego należy:

- 1) rozpatrywanie i rozstrzyganie spraw członków władz Towarzystwa i władz Kół w zakresie niedopełnienia przez nich obowiązków lub przekroczenia uprawnień wynikających ze Statutu i uchwał władz Towarzystwa;
- 2) rozpatrywanie i rozstrzyganie sporów pomiędzy członkami Towarzystwa oraz między członkami a władzami Towarzystwa, powstałych na tle ich praw i obowiązków wynikających z ich przynależności i działalności w Towarzystwie;
- 3) rozpatrywanie i rozstrzyganie sporów pomiędzy Zarządami Kół oraz między Zarządami Kół a Zarządem Głównym;
- 4) składanie sprawozdań ze swojej działalności Krajowemu Zjazdowi Delegatów.

2. Główny Sąd Koleżeński rozpatruje sprawy na wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego, władz Towarzystwa lub wniosek zainteresowanej strony.

3. Tryb i formy działania Głównego Sądu Koleżeńskiego określa regulamin przez niego uchwalony.

Art. 37.1. Na wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego Główny Sąd Koleżeński może orzec wobec członka władz Towarzystwa lub władz Koła o czasowym zawieszeniu go w pełnieniu funkcji do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy, w której Rzecznik Dyscyplinarny prowadzi postępowanie.

2. Główny Sąd Koleżeński, stwierdzając w orzeczeniu naruszenie Statutu lub uchwał władz Towarzystwa, może orzec karę:

- 1) upomnienia,
- 2) nagany,
- 3) zawieszenia w prawach członkowskich na okres od jednego roku do trzech lat,
- 4) wykluczenia z Towarzystwa.

3. Strony sporu powinny dobrowolnie podporządkować się orzeczeniu Głównego Sądu Koleżeńskiego.

4. Członek Towarzystwa nie może być ukarany po upływie jednego roku od dopuszczenia się przez niego naruszenia Statutu lub uchwał władz Towarzystwa.

Art. 38. Od orzeczenia Głównego Sądu Koleżeńskiego służy stronom prawo odwołania do Krajowego Zjazdu Delegatów. Odwołanie wnosi się w terminie 30 dni od otrzymania orzeczenia Głównego Sądu Koleżeńskiego za pośrednictwem Zarządu Głównego. Odwołanie rozpatrywane jest na najbliższym Zjeździe.

Art. 39. Przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńskiego ma prawo uczestniczenia w posiedzeniach Zarządu Głównego i Głównej Komisji Rewizyjnej z głosem doradczym.

Rzecznik Dyscyplinarny

Art. 40.1. Rzecznik Dyscyplinarny wybierany jest przez Krajowy Zjazd Delegatów.
2. Rzecznik Dyscyplinarny nie może pełnić funkcji w innych władzach Towarzystwa.

Art. 41.1. Zadaniem Rzecznika Dyscyplinarnego jest wszczynanie i prowadzenie postępowania dyscyplinarnego w przypadku uzyskania informacji o naruszeniu przez członka Towarzystwa postanowień Statutu lub uchwał władz Towarzystwa oraz kierowanie spraw do Głównego Sądu Koleżeńskiego.
2. Tryb i formy działania Rzecznika Dyscyplinarnego określa regulamin przez niego ustalony.

Rozdział IV a Biuro Towarzystwa

Art. 41a.1. W celu efektywnego wykonywania zadań Towarzystwa Zarząd Główny może, w drodze uchwały, utworzyć Biuro Towarzystwa.
2. Biurem Towarzystwa kieruje dyrektor, zatrudniany przez Zarząd Główny.
3. Dyrektor Biura uczestniczy na zaproszenie Prezesa Towarzystwa w posiedzeniach Zarządu Głównego z głosem doradczym.

Art. 41b. Szczegółowy zakres zadań, strukturę organizacyjną i zasady działania Biura Towarzystwa oraz zakres obowiązków i pełnomocnictw dyrektora Biura określa regulamin uchwalony przez Zarząd Główny.

Rozdział V Terenowe jednostki organizacyjne

Art. 42.1. Na wniosek grupy 15 osób deklarujących przystąpienie do Towarzystwa lub będących już jego członkami Zarząd Główny w drodze uchwały może powołać na danym terenie Koło Towarzystwa.
2. Uchwała o odmowie powołania Koła jest dostarczana wnioskodawcom na piśmie wraz z uzasadnieniem. Od tej uchwały służy wnioskodawcom prawo odwołania do Krajowego Zjazdu Delegatów w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Zarządu Głównego.
3. Koła mogą tworzyć regionalne reprezentacje Towarzystwa. Tryb ich powoływania określa Zarząd Główny.

Art. 43.1. Uchwała Zarządu Głównego o powołaniu Koła powinna być podjęta w ciągu dwóch miesięcy od złożenia wniosku i zawierać określenie siedziby władz Koła, terenu jego działalności oraz wskazywać członków będących przedstawicielami Koła do czasu wyboru pierwszych władz Koła.
2. Koła mogą do swojej nazwy dodać określenie „Środowiskowe” lub „Zakładowe”, jeśli teren działania do tego je upoważnia.

Art. 44. (uchylony)

Art. 45. Koło podejmuje uchwały dotyczące swojej działalności w sposób samorządny. Uchwały te nie mogą być sprzeczne z przepisami prawa, postanowieniami Statutu oraz uchwałami władz Towarzystwa.

Art. 46. (uchylony)

Art. 47. Do działalności Koła art. 61 Statutu stosuje się odpowiednio.

Art. 48. Rozwiązanie Koła następuje na podstawie uchwały Zarządu Głównego w przypadku:

- 1) zaprzestania faktycznej działalności przez Koło lub zmniejszenia stanu liczebnego członków poniżej liczby wymaganej dla jego powołania przez okres dłuższy niż jeden rok;
- 2) złożenia przez Zarząd Koła wniosku o rozwiązanie Koła;
- 3) stwierdzenia, że działalność Koła prowadzona jest niezgodnie ze Statutem lub uchwałami władz Towarzystwa albo innymi przepisami.

Władze Koła

Art. 49.1. Władzami Koła są:

- 1) Walne Zebranie Członków Koła,
  - 2) Zarząd Koła,
  - 3) Komisja Rewizyjna Koła.
2. Do władz Koła przepisy art. 20-22, z wyjątkiem art. 20 ust. 1b, stosuje się odpowiednio.

Walne Zebranie Członków Koła

Art. 50.1. Walne Zebranie Członków Koła jest najwyższą władzą Koła i może być zwyczajne lub nadzwyczajne.

2. Zwyczajne Walne Zebranie Członków Koła zwoływane jest przez Zarząd Koła co trzy lata i jest zebraniem sprawozdawczo-wyborczym.

3. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków Koła może być zwołane w każdym czasie w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Zebranie zwołuje Zarząd Koła z własnej inicjatywy, na żądanie Komisji Rewizyjnej Koła lub na wniosek 1/3 liczby członków Koła.

4. Prawo zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków Koła przysługuje także Zarządowi Głównemu Towarzystwa.

Art. 51.1. W Walnym Zebraniu Członków Koła biorą udział:

- 1) z głosem stanowiącym – członkowie zwyczajni Koła;
- 2) z głosem doradczym – zaproszeni goście.

2. Zarząd Koła zawiadamia członków Koła o miejscu, terminie i porządku obrad Walnego Zebrania Członków Koła.

Zawiadomienia powinny być wysłane co najmniej na 10 dni przed terminem Walnego Zebrania za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o ile członek wskazał adres elektroniczny, listem poleconym lub w inny sposób zapewniający potwierdzenie odbioru.

3. Walne Zebranie Członków Koła władne jest do podejmowania uchwał w I terminie przy obecności co najmniej połowy członków Koła, w II terminie bez względu na liczbę obecnych.

4. W przypadku braku quorum w I terminie Zarząd Koła wyznacza II termin, nie wcześniej jednak niż w 30 minut po I terminie.

5. Walne Zebranie Członków Koła obraduje w oparciu o uchwalony przez siebie regulamin obrad.

Art. 52.1. Do kompetencji Walnego Zebrania Członków Koła należy:

- 1) ustalanie głównych kierunków działalności Koła na okres kadencji;
- 2) rozpatrywanie sprawozdań Zarządu Koła i Komisji Rewizyjnej Koła;
- 3) udzielanie na wniosek Komisji Rewizyjnej Koła absolutorium ustępującemu Zarządowi Koła;
- 4) wybór i odwoływanie Prezesa Koła i członków władz Koła;
- 5) wybór i odwoływanie delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów;
- 6) podejmowanie uchwał upoważniających Zarząd Koła do podjęcia działań dotyczących:
  - a) założenia lub likwidacji szkoły,
  - b) rozwiązania Koła;

c) (uchylony)

7) podejmowanie uchwał i postanowień w innych sprawach wymagających decyzji Walnego Zebrania Członków Koła.

2. Prezes Koła nie może pozostawać ze szkołą prowadzoną przez to Koło w stosunku pracy lub zlecenia, a także nie może być małżonkiem dyrektora szkoły ani pozostawać z dyrektorem takiej szkoły w stosunku pokrewieństwa pierwszego stopnia.

Art. 53.1. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków Koła obraduje nad sprawami, dla których zostało zwołane.

2. Nad sprawami nie objętymi porządkiem obrad Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków Koła może obradować i podejmować uchwały po wyrażeniu na to zgody przez 2/3 zebranych członków. Nie dotyczy to podejmowania uchwał w sprawie likwidacji szkoły prowadzonej przez Koło i rozwiązania Koła.

Art. 54. Walne Zebranie Członków Koła uchwały w sprawie odwołania przed upływem kadencji Prezesa Koła i członków władz Koła, rozwiązania Koła oraz likwidacji szkoły podejmuje większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej połowy członków Koła. Do uchwały o likwidacji szkoły przepis art. 51 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

Zarząd Koła

Art. 55.1. W skład Zarządu Koła wchodzi Prezes Koła oraz członkowie Zarządu Koła wybierani spośród członków Koła w liczbie ustalonej przez Walne Zebranie Członków Koła, z tym że liczba ta nie może być mniejsza niż 3, a większa niż 15. Na swym pierwszym posiedzeniu Zarząd Koła wybiera ze swojego grona 1-2 wiceprezesów, sekretarza i skarbnika.

1a. Członkami Zarządu Koła nie mogą być osoby skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

1b. Członek Zarządu Koła, w tym Prezes Koła, nie może pozostawać ze szkołą prowadzoną przez to Koło w stosunku pracy lub zlecenia, a także nie może być małżonkiem dyrektora szkoły ani pozostawać z dyrektorem takiej szkoły w stosunku pokrewieństwa pierwszego stopnia.

2. Zarząd Koła działa w oparciu o regulamin przez siebie uchwalony.

3. Posiedzenia Zarządu Koła odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak, niż raz na kwartał.

Art. 56.1. Zarząd Koła kieruje działalnością Koła i odpowiada za swoją pracę przed Walnym Zebraniem Członków Koła a także, w zakresie zgodności swoich działań z obowiązującymi w Towarzystwie przepisami, przed Zarządem Głównym.

2. Do zakresu działania Zarządu Koła w szczególności należy:

1) realizacja celów statutowych Towarzystwa na terenie działalności Koła;

2) kierowanie bieżącą, działalnością Koła;

3) realizacja uchwał i postanowień Walnego Zebrania Członków Koła oraz władz Towarzystwa;

4) reprezentowanie Koła na zewnątrz;

5) (uchylony)

6) (uchylony)

7) powoływanie komisji i zespołów pomocniczych, uchwalanie ich regulaminów oraz nadzór nad ich działalnością;

8) składanie sprawozdań z działalności Koła Walnemu Zebraniu Członków Koła.

3. Zarząd Koła jest zobowiązany przekazać Zarządowi Głównemu w terminie do dnia 30 listopada każdego roku kopię sprawozdania finansowego wraz z kopią uchwały Komisji Rewizyjnej Koła o zatwierdzeniu sprawozdania oraz kopią uchwały Zarządu Koła o przyjęciu sprawozdania.

Komisja Rewizyjna

Art. 57. 1. Komisja Rewizyjna jest organem Kontrolnym Koła.

2. Komisja Rewizyjna Koła składa się z 3-5 członków, którzy na swym pierwszym posiedzeniu wybierają ze swojego grona przewodniczącego i sekretarza.

3. Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pełnić funkcji w Zarządzie Koła ani pozostawać w stosunku pracy lub zlecenia w placówce oświatowej podległej Kołu.

4. Przepisy art. 31 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

Art. 58. Do zakresu działania Komisji Rewizyjnej Koła należy:

- 1) kontrolowanie co najmniej raz w roku całokształtu działalności Koła oraz podległych Kołu placówek oświatowych;
- 2) występowanie do Zarządu Koła z wnioskami wynikającymi w przeprowadzonych kontroli i żądanie wyjaśnień;
- 2a) zatwierdzanie sprawozdań finansowych opracowanych przez Zarząd Koła;
- 3) przedstawianie sprawozdań ze swojej działalności Walnemu Zebraniu Członków Koła;
- 4) wnioskowanie o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi Koła;
- 5) przeprowadzanie innych działań kontrolno-sprawdzających, zleconych przez Walne Zebranie Członków Koła lub wnioskowanych przez Zarząd Koła.

Art. 59.1. Członkowie Komisji Rewizyjnej Koła mogą brać udział w posiedzeniach Zarządu Koła z głosem doradczym.

2. Do działalności Komisji Rewizyjnej Koła art. 33 ust. 1-3 stosuje się odpowiednio. Szczegółowy tryb i formy działania Komisji Rewizyjnej Koła określa regulamin uchwalony przez nią na podstawie wytycznych Głównej Komisji Rewizyjnej.

Rozdział VI Majątek i fundusze

Art. 60. Majątek Towarzystwa stanowią nieruchomości, ruchomości i fundusze.

Art. 61. Majątek Towarzystwa powstaje z:

- 1) przychodów z działalności statutowej pochodzącej ze:
  - a) składek członkowskich,
  - b) odpisów od przychodów z czesnego szkół prowadzonych przez Towarzystwo, w tym Koła,
  - c) odpłatnej działalności statutowej;
- 2) dochodów z nieruchomości stanowiących własność lub będących w użytkowaniu Towarzystwa;
- 3) darowizn, zapisów i spadków;
- 4) dochodów z działalności gospodarczej prowadzonej przez Towarzystwo.

Art. 61a.1. Niedozwolone jest udzielanie pożyczek lub zabezpieczanie zobowiązań majątkiem Społecznego Towarzystwa Oświatowego w stosunku do członków STO, członków organów STO lub pracowników oraz osób, z którymi członkowie STO, członkowie organów STO oraz pracownicy pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”.

2. Zabrania się przekazywania majątku Społecznego Towarzystwa Oświatowego na rzecz członków STO, członków organów STO lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich.

3. Zabrania się również wykorzystywania majątku Społecznego Towarzystwa Oświatowego na rzecz członków STO, członków organów STO lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika ze statutowego celu STO.

4. Zakup towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie STO, członkowie organów STO lub pracownicy oraz ich osoby bliskie na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe jest niedozwolony.

5. Przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio do Kół, członków Kół, członków organów Kół, pracowników oraz osób, z którymi członkowie Kół, członkowie organów Kół oraz pracownicy pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli.

Art. 62.1. Roczna składka członkowska wynosi 1% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia dla przedsiębiorstw bez wypłat z zysku, ogłaszanego przez Prezesa GUS za drugi kwartał danego roku kalendarzowego.

2. Zarząd Główny do dnia 31 sierpnia każdego roku ogłasza na stronie internetowej Towarzystwa wysokość rocznej składki członkowskiej zaokrąglając ją do pełnych złotych w górę.

Art. 63.1. Roczna składka członkowska powinna być wpłacona do dnia 30 listopada każdego roku. 25% kwoty, jaka została zebrana od członków danego Koła, Zarząd Koła odprowadza w terminie do dnia 31 grudnia danego roku na konto Zarządu Głównego Towarzystwa.

2. Nowi członkowie wpłacają składki w ciągu dwóch tygodni od otrzymania powiadomienia oprzyjęciu na członka.

3. Nowi członkowie wpłacają składkę członkowską w pełnej wysokości ustalonej na rok obrotowy, w którym podjęta została uchwała o przyjęciu ich w poczet członków Towarzystwa.

Art. 64.1. Zarząd Główny może tworzyć fundusze celowe, wyodrębniając w tym celu posiadane w swojej dyspozycji środki finansowe lub uzyskując, za zgodą Krajowego Zjazdu Delegatów, dodatkowe środki od Kół na zasadach określonych w uchwale Krajowego Zjazdu Delegatów.

2. Zarządy Kół mogą tworzyć fundusze celowe ze środków będących w ich dyspozycji.

Art. 64a. Rok obrotowy rozpoczyna się w dniu 1 września i kończy w dniu 31 sierpnia roku następnego.

Art. 65.1. Dokumenty pociągające za sobą zobowiązania finansowe lub rozporządzenie mieniem Towarzystwa wymagają każdorazowo podpisów dwóch osób spośród niżej wymienionych: Prezesa Towarzystwa, wiceprezesa, sekretarza generalnego i skarbnika. Pozostałe dokumenty podpisują członkowie Zarządu Głównego zgodnie z podziałem obowiązków wynikającym z regulaminu Zarządu Głównego.

2. Dokumenty pociągające za sobą zobowiązania finansowe lub rozporządzenie mieniem Koła wymagają każdorazowo podpisów dwóch osób spośród niżej wymienionych: Prezesa Koła, wiceprezesa, sekretarza i skarbnika. Pozostałe dokumenty podpisują członkowie Zarządu Koła zgodnie z podziałem obowiązków wynikającym z regulaminu Zarządu Koła.

Rozdział VII Przepisy przejściowe

Art. 66. Uchwalenie niniejszego Statutu przez nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów nie powoduje skrócenia kadencji dotychczasowych władz Towarzystwa.